

Hr. Össur Skarphéðinsson, utanríkisráðherra,
utanríkisráðuneytinu,
Rauðarárstíg 25,
105 Reykjavík.

13 . október 2010.

Eignarréttindi sjávarjarða í sjávarauðlindinni.

Ég vísa í grein þína í Fréttablaðinu 11. október 2010 „Við tryggjum ekki eftir á“, þar sem þú segir að þú leggir mikla áherslu á að samtök þeirra sem eiga mikilla hagsmuna að gæta komi rikulega að undirbúningi samnings um aðild að Evrópusambandinu og að það gildi um bændur jafnt sem aðra.

Samtök eigenda sjávarjarða voru stofnuð 2001 og voru stofnaðilar um 500 (margir þeirra bændur). Áhersluatriði sem samþykkt voru á aðalfundi samtakanna eru eftirfarandi:

- Að fá útræðisrétt sjávarjarða virtan á ný og staðfestan í gildandi lögum um stjórn fiskveiða.
- Að vinna að því að eignarréttindi sjávarjarða innan netlaga, sem og tiltöluleg eignarhlutdeild í sjávarauðlindinni í heild, verði virt og í heiðri höfð.

Samtökin eru einu eigendur sjávarauðlindarinnar samkvæmt lögum.

Lagafyrirmæli eru frá Alþingi um eignarrétt eigenda sjávarjarða í sjávarauðlindinni og í stjórnarskránni er ákvæði um friðhelgi eignarréttarins. Mannréttindadómstóll Evrópu hefur komið með eftirfarandi orðrétt bindandi álit sitt:

„Ennfremur er það niðurstaða dómsins að réttur kæranda til þess að stunda fiskveiðar í netlögum úti fyrir sjávarjörðinni sem um ræðir hafi lögformlega stofnað til „eignar“ í skilningi 1. gr. samningsviðauka 1“.

Auk þess þarf að gæta að því í allri umfjöllun að samkvæmt lögum og mannréttindasáttmálum má ekki mismuna fólki vegna eigna eða þjóðernis.

Samtökin hafa þegar verið í sambandi við Evrópusambandið. Þau rituðu bréf til Franz Fischler, sjávarútvegsráðherra sambandsins 7. nóvember 2002 og áttu síðar fund með honum og til Timo Summa, sendiherra sambandsins 1. febrúar 2010 og áttu svo einnig fund með honum.

Þar sem samtökin eiga mikilla eignarréttarlegra hagsmuna að gæta þá er óskað eftir því að þú komir því í kring að þau geti komið rikulega að undirbúningi samnings við Evrópusambandið í sambandi við sjávarauðlindina.

Virðingarfyllst,

f.h Samtaka eigenda sjávarjarða (heimasíða: www.ses.is).

Samtök eigenda sjávarjarða.
Pósthólf 90,
780 Hornafirði.

Hr. Jón Bjarnason, sjávarútvegsráðherra,
sjávarútvegsráðuneytinu,
Skúlagötu 4,
101 Reykjavík.

27. september 2010.

Skipun nefndar um skilgreiningu á eignarhlutdeild sjávarjarða í sjávarauðlindinni.

Ég vísa í bréf stjórnar Samtaka eigenda sjávarjarða til þín, dags. 8. júlí 2010.

Nú hefur starfshópur um endurskoðun laga um stjórn fiskveiða lokið stöfum sínum, sbr. skýrslu, dags. 6. september 2010. Eftirfarandi urðu málalok starfshópsins hvað viðvíkur ósk eigenda sjávarjarða um að skipuð yrði nefnd (starfshópur) til að skoða lögvarða eignarréttarlega stöðu sjávarjarða í sjávarauðlindinni:

„Það er mat meirihluta starfshópsins að skynsamlegt og gagnlegt gæti reynst að sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra skipaði slíka nefnd sem fengi það eina hlutverk að draga fram öll þau gögn sem kunna að varða þetta einstaka en um leið flókna mál, og vinna með þau á þann hátt að komast megi nær niðurstöðu í málinu“.

Lagafyrirmæli eru frá Alþingi um eignarrétt eigenda sjávarjarða í sjávarauðlindinni og í stjórnarskránni er ákvæði um friðhelgi eignarréttarins. Mannréttindadómstóll Evrópu hefur komið með eftirfarandi orðrétt álit sitt:

„Ennfremur er það niðurstaða dómsins að réttur kæranda til þess að stunda fiskveiðar í netlögum úti fyrir sjávarjörðinni sem um ræðir hafi lögformlega stofnað til „eignar“ í skilningi 1. gr. samningsviðauka 1“.

Auk þess þarf að gæta að því í allri umfjöllun að samkvæmt lögum og mannréttindasáttmálum má ekki mismuna fólki vegna eigna eða þjóðernis.

Hér með er óskað eftir fundi með þér sem allra fyrst um skipun þessarar nefndar.

Virðingarfyllst,
f.h Samtaka eigenda sjávarjarða (www.ses.is).

Ómar Antonsson, formaður

Eftirfarandi var haft eftir Eiríki Tómassyni, prófessor í lögum við Háskóla Íslands á 7. fundi nefndar (samkvæmt fundargerð) um endurskoðun á fiskveiðistjórnunarkerfinu, 19. febrúar 2010:

“Formaður (Guðbjartur Hannesson, innskot skýrsluritarar) spyr hvernig langtímaafnotaréttur hefur verið skilgreindur og hvort hugmyndir úr annarri auðlindalöggjöf séu yfirferanlegar á fiskveiðilöggjöfina m.t.t. afnotaréttar. Fram kom að eigendur sjávarjarða hafa réttinda að gæta. ET sagði netlög skapa eignarrétt, en ríkið má samt sem áður setja skilyrði um veiðar innan þeirra. Ef þessi réttur yrði innkallaður til ríkisins þyrfti að greiða bætur fyrir.

Rætt var um hversu vandasamt það er að skilgreina eign og afnot og þá sérstaklega að teknu tilliti til þess atvinnuréttar sem getur skapast af eignarrétti eða afnotarétti”.

7. fundur nefndar um endurskoðun á fiskveiðistjórnunarkerfinu, 19. febrúar 2010.

Mættir: Björn Erlendsson, Arthur Bogason, Erla Kristinsdóttir, Sævar Gunnarsson, Aðalsteinn Árni Baldursson, Albert Svavarsson, Guðmundur Ragnarsson, Björn Valur Gíslason, Svanfríður Jónasdóttir, Guðbjartur Hannesson (formaður), Einar Kristinn Guðfinnsson, Lilja Rafney Magnúsdóttir, Árni Bjarnason, Sesselja Bjarnadóttir, Gunnar Bragi Sveinsson, Finnbogi Vikar, Sigrún Björk Jakobsdóttir, Helga Sigurrós Valgeirsdóttir (starfsmaður) og Kristján Freyr Helgason (starfsmaður). Gestir fundarins voru Hreiðar Þór Valtýsson og Steinar Rafn Beck frá Háskólanum á Akureyri, Lúðvík Bergvinsson og Eiríkur Tómasson lagaprófessor H.Í.

Fjarverandi án varamanns: Friðrik J. Arngrímsson og Adolf Guðmundsson.

1. Samræmd auðlindastefna

Svanfríður kynnti málefnið fyrir hópnum. Þar kom fram að skoða þyrfti hvort að sú vinna sem unnin hefur verið s.l. 20 ár eða svo sé hægt að nýta þegar litið er til þess að gera samræmda auðlindastefnu fyrir allar auðlindir Íslendinga. Þá þarf að líta til þess hvernig fiskveiðistjórnunarstefnan geti uppfærst í takt við aðra löggjöf er varðar auðlindir og er þá ekki verið að líta til breytingar á gildandi löggjöf heldur nýrrar löggjafar.

Lúðvík Bergvinsson var sammála þessu hann benti á að í vatnalögunum s.k. væru útfærðar leiðir þar sem eignarrétturinn er skýr og afnot eru byggð á samningum við ríkið. Vatnaréttindi eru leigð út til tiltekins tíma og því er réttarstaða afnotenda skýr og handhafar réttinda hafa ákveðna stöðu við lok afnotatíma. LB benti á að sjávarútvegurinn væri líklegast flóknari þar sem atvinnurétturinn þar á sér langa sögu og margir sem að honum koma.

Eiríkur Tómasson sat í fyrri auðlindanefnd sem var þverpólítísk og gekk ótrúlega vel að ná sátt. Eignarréttur ýmissa náttúruauðlinda á þessum tíma var óvísst og reynt var að skerpa réttarstöðu. Hálendi og haf voru almenningar sem allur gátu nýtt sér og réttindi ekki skilgreind. Þjóðlendulög voru í kjölfarið sett þar sem skilgreint er að ríkið á hálendið og þeir sem áttu óbein eignarréttindi að því fengu rétt sinn viðurkenndan. Því hefur líka verið slegið föstu að ríkið eigi hafsbótinn en almenningurinn sem eftir situr er hafið og það sem í því er, þ.e. yfir botninum.

ET fjallaði næst um hugtök. Hann kom inná að þjóðareign er ríkiseign og ríkið má ekki afsala frá sér beinum eignarrétti af þjóðareign en má ráðstafa afnotarétti. Ergo:

Þjóðareign – óframseljanleg ríkiseign – má ráðstafa afnotarétti – afnotaréttur framseljanlegur

Ríkiseign- framseljanleg ríkiseign – má ráðstafa afnotarétti – afnotaréttur framseljanlegur

Þjóðgarðurinn á Þingvöllum er dæmi um þjóðareign, skilgreind sem eign sem er í ævarandi eign þjóðarinnar og eignarrétti yfir honum má ekki ráðstafa.

Formaður spyr hvernig langtímaafnotaréttur hefur verið skilgreindur og hvort hugmyndir úr annarri auðlindalöggjöf séu yfirfæranlegar á fiskveiðilöggjöfina m.t.t. afnotaréttar. **Fram kom að eigendur sjávarjarða hafa réttinda að gæta. ET sagði netlög skapa eignarrétt, en ríkið má samt sem áður setja skilyrði um veiðar innan þeirra. Ef þessi réttur yrði innkallaður til ríkisins þyrfti að greiða bætur fyrir.**

Rætt var um hversu vandasamt það er að skilgreina eign og afnot og þá sérstaklega að teknu tilliti til þess atvinnuréttar sem getur skapast af eignarrétti eða afnotarétti.

ET vitnaði í álit þeirra Sigurðar Línalds og Þorgeirs Örylgssonar þar sem fram kemur að þeir sem hafa fengið úthlutað kvóta njóta í dag óbeins eignarréttar. Ekki er byggt á beinum eignarrétti þar sem hann er ekki skýr. Samdóma álit þeirra var að þessi réttur verði ekki tekinn af mönnum á skömmum tíma en hann megi innkalla á lengri tíma. Þeir sem nú nýta réttinn njóta því verndar eignarréttis og atvinnuréttar en mikilvægt atriði er að þeir þiggja réttinn frá ríkinu sem honum úthlutar og því er ríkinu heimilt að gera breytingar á löngu tímabili en gæta þarf jafnræðis, meðalhófs og svigrúms. Það sé pólitískt viðfangsefni hvernig þetta verði útfært.

ET ræddi því næst sína skoðun á því að innkalla ætti á löngum tíma og einungis ætti að innkalla þá stofna sem vel standa.

Spurt var hvernig ætti í þessum hugleiðingum að meðhöndla annarrar kynslóðar kvótahafa, þ.e. þá sem greitt hafa fyrir sínar heimildir til þriðja aðila. ET sagði að þeir sem kaupa kvóta af þriðja aðila hafi ekki meiri réttindi en þeir sem fengu úthlutað frá ríkinu. Þeir keyptu kvótann keyptu hann í veikri réttarstöðu í kerfi sem er breytingum háð. Réttinn keyptu þeir af þriðja aðila en ekki ríkinu og eiga því ekki bótakröfu á ríkið. Þá kom fram í hópnum að í slíkum umræðum yrði alltaf að hafa í huga hvaða áhrif innköllun sem slík hefði, ef kvóttinn yrði tekinn, skuldir skildar eftir án bótakröfu, útgerð og vinnsla færu í þrot og fyrir lægi mögulega annað bankahrun o.s.fr. ET benti á að eftir því sem tíminn liði á þeim mun lengri tíma þyrfti að innkalla. Ef breytingarnar yrðu gerðar á of skömmum tíma væru fyrirbyggjandi málaferli og líkleg bótaskylda ríkisins.

ET benti jafnframt á að á sínum tíma hefði verið veittur ákveðinn „skattfrestur“ af skatti af sölu á aflaheimildum þar sem ágóðinn færi í aðra atvinnustarfsemi. Hann spurði hvort ekki væri kominn tími til þess að innheimta þennan skatt?

Formaður ítrekaði að vilja sjá hvernig í öðrum lögum væri tekið á afnotarétti, hvernig honum væri skilað ef hann væri ekki notaður, hvernig hann væri framseljanlegur og hvaða reglur giltu um það, hver nýtingartími væri, hver gjöldin væru o.s.fr. Fá listað upp hvernig þessir hlutir væru í öðrum lögum og gætu mögulega yfirferst á sjávarútveginn.

2. Rannsóknarstofnun Háskólans á Akureyri

Upplýsingar frá Landssambandi smábátæiganda eru komnar, Íslandsbanka og Arion banka og væntanlegar frá Landsbankanum eftir helgi. Þeir hafa verið í samskiptum við LÍÚ með vísan í upplýsingar sem nýttar voru við útreikninga s.k. „Deloitte“ skýrslu en þær hafa ekki borist eða fengið vilyrði um afnot af þeim.

Skýrsla sem unnin er fyrir SLR af Hagstofunni um veiðar og vinnslu og afkomu sem átti að vera tilbúin er ekki tilbúin til afhendingar eins og til stóð. Þessi skýrsla er mikilvæg inn í rannsóknina og hún verður ekki fullunnin nema skýrslan liggja fyrir. Nokkrar umræður spunnust um athugasemd Hagstofunnar að skýrslan væri tilbúin en SLR ekki tilbúin til að afhenda hana. Starfsmenn upplýstu að skv. upplýsingum SLR er skýrslan ekki tilbúin eingöngu frumniðurstöður. Skv. þessu er ca. mánuður í skýrsluna.

RHA áréttaði að þeirra rannsókn byggði á gögnum skýrslunnar og yrði ekki lokið fyrr en hún fengist.

Formaður óskaði þess að skoðuð yrðu áhrif þess að innkalla allt í einu og endurúthluta heimildum aftur í formi afnotaréttar, RHA mundi reikna út nauðsynlega afnotagjöld af réttinum. Vill fá úttekt á því hvað þetta mundi kosta.

3. Hópur um stjórnarskrárákvæði

Hópurinn hefur hist einu sinni og ætla að funda ört á næstu vikum. Unnið verður út frá þeim álitum sem til eru m.a. auðlindanefnd og aðrar stjórnarskrárnefndir. Hópurinn kemur til með að þurfa að leita aðstoðar sérfræðinga og vinnu við uppsetningu og er fyrirsjáanlegt að því fylgi einhver kostnaður.

Einar Kristinn kallaði eftir því að hópurinn fengi ritara sem sæi um skipulag þeirra og skrásetningu.

4. Einstök lagaákvæði

Björn Valur fór á glærum yfir niðurstöður fyrsta fundar um einstök lagaákvæði. Glæurnar verða settar í brunninn.

Meðlimir hópsins beðnir um að lesa yfir og koma á framfæri hvort einhver atriði hefði vantað inn í listann og ætti sérstaklega að greina í vinnu hópsins. Fól starfsmönnum að vinna glæurnar áfram og stilla upp við hvert atriði þeim valkostum sem fram hafa komið um málið.

Bent var á að í raun er meiri sátt um einstök atriði laganna en kannski margir teldu miðað við umræðuna eins og hún er í dag.

5. Lagðar fram tillögur að breytingum

Finnbogi Vikar dreifði fram lista með tillögum sínum að breytingum á fiskveiðistjórnunarkerfinu. Listinn verður vistaður og aðgengilegur í brunninum.

Björn Erlendsson lagði fram tillögur Sambands eigenda sjávarjarða og eru þær jafnframt vistaðar í brunninum.

6. Önnur mál

Fulltrúi Landssambands smábátaeiganda kom á framfæri að LS hafnaði alfarið hugmyndum um innköllun og endurúthlutun aflaheimilda. Jafnframt hefði stjórnin ályktað gegn skötuselsákvæði „skötuselsfrumvarpsins“ og vilji frekar meðaflaákvæði við grásleppuveiðar. Jafnframt vill LS að umræða um Hafró og ráðgjöfina verði tekinn upp innan nefndarinnar.

Fulltrúi sambands fiskvinnslustöðva upplýsti að í stjórnarfundi hjá þeim í næstu viku eigi að endurskoða umboð hennar til að sitja fyrir þeirra hönd í hópnum. Allmargir meðlimir starfshópsins lýstu yfir vonbrigðum með þetta og lýstu jafnframt stuðningi við það að hún sæti sem einstaklingur í vinnu hópsins, yrði niðurstaðan sú að SF ákveði að draga sig úr vinnu starfshópsins.

Formaður benti á að meginvinna hópsins sneri að skilgreiningu á eignarhaldi og árangur yrði að nást með tillögu að ákvæði um það frá hópnum. Hann vill ræða hugmyndirnar við borð starfshópsins en ekki í fjölmiðlum og reyna að leysa ágreininginn með umræðum en ekki átökum innan hópsins.

Fulltrúi FFSÍ upplýsti að ólga væri í hans röðum um setu innan hópsins en hann mælir fyrir því að halda vinnunni áfram. Gerir ráð fyrir því að þetta verði tekið sérstaklega fyrir.

Umræða spratt um ívilnanir og innköllun. Það er rætt um 5% innköllun, byggðakvóta, strandveiðar, skötuselsákvæði, frístundabáta og fleira, allt þetta tekur af heimildum þeirra sem afnot hafa í dag og á endanum verður sifellt minna eftir til úthlutunar.

Aftur var rætt um mikilvægi þess að starfshópurinn fengi að vinna verkefni sitt án „bomba“ úr ráðuneyti á sama tíma. Hópurinn yrði að fá frið til þess að vinna tillögur og ekki kæmu frumvörp eða nefndarskipanir beint ofan í þau mál sem hópurinn fer yfir.

Mannréttindadómstóll Evrópu, málið nr. 40169/05, dags. 2. desember 2008
Álit.

3. The Courts' s assessment

“Moreover, the Court finds that the applicant's right to engage in fishing in the net zone adjacent to the coastal property in question constituted a “possession” within the meaning of Article 1 of protocol No. 1”.

3. Álit dómstólsins

„Ennfremur er það niðurstaða dómsins að réttur kæranda til þess að stunda fiskveiðar í netlögum úti fyrir sjávarjörðinni sem um ræðir hafi lögformlega stofnað til „eignar“ í skilningi 1. gr. samningsviðauka 1“.

Minnisatriði vegna fundar með formanni stjórnarskrárnefndar 4. júlí 2005, kl. 14.00.

Efni fundar:

Upplýsingum komið á framfæri frá stjórn Samtaka eigenda sjávarjarða til formanns stjórnarskrárnefndar um rétt sjávarjarða til sjávarins.

Mættir:

Formaður stjórnarskrárnefndar, Jón Kristjánsson.

Ómar Antonsson, formaður Samtaka eigenda sjávarjarða.

Björn Erlendsson, ritari,

Árni Snæbjörnsson, hlunnindaráðunautur Bændasamtaka Íslands.

Stjórn Samtaka eigenda sjávarjarða vill með fundi þessum vekja athygli stjórnarskrárnefndar á eftirfarandi atriðum:

1. Sjávarjarðir eru flestar í einkaeign og er eignarréttur þeirra varinn, samkvæmt 72. gr. stjórnarskrárinnar.
2. Í einkaeigu sjávarjarða eru svo kölluð netlög sem er ræma sjávarins utan stórstraumsfjöruborðs.
3. Netlögin eru hluti fiskveiðilandhelginnar. Netlögin eru talin einn frjósamasti hluti sjávarins. Sjórinn þar og lífríkið er á ferð milli netlaganna og ytra svæðis þar sem íslenska ríkið fer með umráð. Sjávarauðlindin er því óskipt sameign og er nauðsynlegt að taka tillit til allra eigenda, sbr. aðrar óskiptar sameignir.
4. Margar sjávarjarðir eiga fornan rétt til veiða utan netlaga, þ.m.t. í fiskhelgi.
5. Landhelgi Íslands er miðuð út frá landi, þ.e. stórstraumsfjöruborði sjávarjarða, en margar sjávarjarðir eru í einkaeign og er því hluti landhelginnar í einkaeign.
6. Atvinnuréttur tilheyrir sjávarjörðum, svo kallað útræði og heimræði.

Stjórn Samtaka eigenda sjávarjarða fer fram á, að við umfjöllun stjórnarskrárnefndar um eignarrétt og atvinnurétt sjávarjarða og hugsanlegar stjórnarskrárbreytingar, þá taki nefndin fullt tillit til réttinda sjávarjarða og virði eignarrétt þeirra.

Vísað er í heimasíðu samtakanna: ses.is

Meðfylgjandi:

1. Auglýsing um rétt sjávarjarða frá 3. október 2003.
2. Bréf, dags. 7. nóvember 2002 frá formanni stjórnar Samtaka eigenda sjávarjarða til Dr. Franz Fischler, ráðherra sjávarútvegsmála hjá Evrópubandalaginu.

Auglýsing

um einkaeign á hafsvæðinu í netlögum og að sjávarjörðum fylgir eignarhlutdeild í sjávarauðlindinni í heild

Með vísan til meginreglna íslensks réttar um réttaráhrif friðlýsinga og lögfestna, sbr. m.a. 16. og 17. kap. landleigubálks Jónsbókar, og með vísan til samkvæmrar dómiðkunar frá ómunatíð og neðangreindra tilvitnana í sett lög, þá **kunngjörist hér með og tilkynnist:**

- Eigendur sjávarjarða eiga eignarréttarlega hlutdeild í sjávarauðlindinni og beinan eignarrétt að fiskveiði í netlögum sem er varinn af 72. gr. stjórnarskrárinnar.
- Eigendur sjávarjarða eiga ítaksrétt til veiða í fiskhelgi utan netlaga og á hefðbundnum miðum, sem jafna má til afréttarréttinda og er því eignarréttarlegs eðlis og varinn af 72. gr. stjórnarskrárinnar.
- Útræði/heimræði og útræðisréttur, er einnig varinn af 75. gr. stjórnarskrár, enda jafnframt atvinnuréttarlegs eðlis.
- Sjórinn og sjávarbotninn í netlögum er víða mikilvæg uppeldisstöð og þar er oft mikil fiskgengd. Lífríkið og sjórinn innan og utan netlaga er ein hreyfanleg og óskipt heild. Þetta staðfestir séreignarhlutdeild sjávarjarða í sameign íslensku þjóðarinnar sem nefnd er í 1. gr. laga um stjórn fiskveiða.

Sjávarjarðir á Íslandi eiga og hafa frá ómunatíð átt hlutdeild í sjávarauðlindinni. Eignarhlutdeild þessi byggist í fyrsta lagi á netlögum, sem er ákveðið svæði í einkaeign í sjó út af landi (samanber meðal annars 3. kápítula rekabálks Jónsbókar frá 1281, 3. gr. tilskipunar um veiði á Íslandi frá 20. júní 1849, 1. gr. laga nr. 39/1914 um beitutekju, 4. og 5. gr. vatnalaga nr. 15/1923, 14., 72., 77., og 96. gr. laga nr. 76/1970 um lax og silungsveiði, 1. og 2. gr. laga nr. 73/1990 um eignarrétt íslenska ríkisins að auðlindum hafsbotsins, 1. gr. laga nr. 64/1994 um fuglaveiðar, 1. og 2. gr. laga nr. 57/1998 um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu og 1. gr. laga nr. 13/2001 um leit, rannsóknir og vinnslu kolvetnis). Í öðru lagi eiga sjávarjarðir fornan atvinnurétt, svokallað útræði/heimræði, sem metið hefur verið í fasteignamati og einnig hvalveiðiréttindi.

Fiskveiðilandhelgi Íslands, sem miðast út frá landi, víðast út frá landi sem er í einkaeign, nær einnig yfir netlög og er því þessi séreignarréttur hluti af landhelginni, sbr. 1. gr. laga nr. 41/1979 um landhelgi Íslands. Hafið og lífríkið í netlögum, ásamt öllum gögnum og gæðum, fylgir sjávarjörðum og er eign eigenda sjávarjarða. Einn frjósamasti hluti hafsisins er í netlögum og er lífríkið ásamt sjónum sjálfum á hreyfingu milli netlaga í einkaeign og ytra svæðis þar sem ríkið fer með umráð. Auðlindin er því óskipt sameign.

Vísað er til þess, að með lögum um stjórn fiskveiða hefur eigendum sjávarjarða verið einhliða meinað að nýta þessa eign sína, án þess að fullt verð hafi komið fyrir, samkvæmt 72. gr. stjórnarskrárinnar og án þess að friðunarástæður eða önnur haldbær lagarök fyrir takmörkun eignarréttinda séu fyrir hendi.

Reykjavík, 3. október 2003.

Samtök eigenda sjávarjarða

Ómar Antonsson, formaður

Samtök eigenda sjávarjarða.
(Association of Coastal Property Owners)
PO Box 90,
780 Hornafjörður,
Iceland.

Dr. Franz Fischler,
Commissioner for Agriculture, Rural Development and Fisheries,
European Commission,
200, rue de la Loi,
B-1049 Brussels, Belgium.

Iceland 7th November 2002.

Dear Dr Fischler,

Re: Ownership of the fishery resources in Icelandic waters

The Icelandic Association of Coastal Property Owners wishes to inform the European Commission for Agriculture, Rural Development and Fisheries that Iceland's fisheries jurisdiction (economic zone) is not owned exclusively by the Icelandic State. Under Icelandic law on property rights, the part immediately adjacent to the shore is the private property of the owners of the land that includes the shore. Thus, not only the water, extending to a certain limit from the shoreline, but also the living resources in it, are in private ownership. Part of these living resources move between the privately-owned area and the area over which the state has control. Thus, these resources are common property that has not been divided among the owners. As regards these proportional ownership rights pertaining to coastal properties, we refer to Article 72 of the Icelandic Constitution on the right of private ownership and to Article 1 of Protocol 1 to the European Declaration on Human Rights, which states that every person is entitled to the peaceful enjoyment of his possessions. This was ratified by representatives of the Icelandic government on 19th June 1953, became binding on Iceland on 3rd September 1953 and was incorporated in the Constitution of the Icelandic Republic in 1994.

When the Icelandic Fisheries Management Act was first passed in 1983, no account was taken of the fact that part of the fisheries jurisdiction is in private ownership; thus, the Athing (the legislative assembly) exceeded its powers according to law. The legally prescribed procedures regarding enforced possession of property were not observed, and therefore no legal possession of these properties has taken place. Catch quotas were imposed after 1983, these quotas being allocated to vessels and the owners of vessels, but the owners of coastal properties, i.e. the partial owners of the coastal waters, received no quota. Thus, the owners of coastal properties in Iceland have been illegally deprived of their legal possessions, and consequently of the employment rights which they had enjoyed for the previous 1,000 years.

Our association is now working to have these ancient rights respected and to have the associated perquisites recognised and returned to their legal owners.

The Icelandic State is not the agent of the coastal property owners concerning common marine resources that have not been divided among the owners, and it therefore does not have full authority to discuss these matters. If it should happen that Iceland and the European Union enter into discussions on fisheries policy or on Iceland's membership of the EU, then we request that EU officials take the facts recounted above into account and ensure that all owners of these resources are involved in the negotiations.

Yours sincerely,
On behalf of the Icelandic Association of Coastal Property Owners,

Ómar Antonsson, Chairman.

Copies to:

The Althing's Standing Committee on Fisheries, Alþingi, 150 Reykjavík.

Mr Davíð Oddsson, Prime Minister. Prime Minister's Office, Stjórnarráðshúsinu, 150 Reykjavík.

Mr Halldór Ásgrímsson, Minister for Foreign Affairs, Ministry for Foreign Affairs, Rauðarárstíg 25, 150 Reykjavík.

Mr Árni Matthíasson, Minister of Fisheries, Ministry of Fisheries, Skúlagötu 4, 150 Reykjavík.

Mr Guðni Ágústsson, Minister of Agriculture, Ministry of Agriculture, Sölvhólsögötu 2, 150 Reykjavík.

Mr Sven Ludvikssen, Norwegian Minister of Fisheries, PO Box 8118 Dep., N 0032, Oslo, Norge.

Mr Eliot Morley, Department for Environment, Food and Rural Affairs, Noble House 17 Smith Square, London SW1P 3JR, U.K.